

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ АВТОТРАНСПОРТНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Гончарова А.М.

*Науковий керівник: Дмитрієва О.І., д.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Важливою складовою соціально-економічного розвитку України є вдосконалення транспортного обслуговування організацій, окремих споживачів; задоволення потреб у пасажирських та вантажних перевезеннях тощо.

Значна роль в організації і здійсненні пасажирських та вантажних перевезень належить автотранспортним підприємствам (АТП). Сучасні умови їх діяльності пов'язані з проблемою підвищення конкурентоздатності. Тому на підприємствах необхідно формувати раціональну структуру управління, яка зможе вирішити питання, що постають перед АТП в сучасних умовах жорсткої конкуренції.

Структура управління автотранспортного підприємства – це певним чином побудована і впорядкована сукупність підрозділів апарату управління, їх взаємозв'язки і співвідношення між ними в обсязі та виду виконаних робіт [1].

Формування раціональної і ефективної структури є вирішальним завданням будь-якого підприємства.

Від раціонального складу підрозділів органів управління, їх зв'язків між собою і взаємодії з виробничими підрозділами в значній мірі залежить ефективність роботи автотранспортного підприємства в цілому.

Оптимальна структура управління на АТП повинна відповідати наступним вимогам [2]:

- невелика кількість підрозділів з висококваліфікованим персоналом;
- невелика кількість рівнів управління;
- наявність в структурі управління груп фахівців;
- орієнтація графіка робіт на замовника;
- швидкість реакції на зміни;
- висока продуктивність і низькі витрати.

Ефективність роботи системи управління багато в чому залежить від формування структури управління підприємством.

Організаційна структура управління підприємством – це сукупність управлінських ланок, розташованих у суворій співпідпорядкованості, що забезпечують взаємозв'язок між окремими підрозділами організації, а також розподіл між ними прав, обов'язків і відповідальності [2, 3].

Існують наступні основні її види:

Лінійна організаційна структура управління підприємством – найпростіша організаційна структура, яка характеризується безпосереднім прямим організаційним зв'язком керівника підприємства з керівниками виробничих підрозділів.

Функціональна організаційна структура управління підприємством – організаційний зв'язок керівника підприємства з начальниками виробничих підрозділів вже є непрямим і забезпечується функціональними керівниками.

Продуктова організаційна структура управління підприємством – має місце на великих підприємствах у разі значного асортименту продукції. В ній з'являється наступний рівень – «продуктові директори».

Матрична організаційна структура управління підприємством – структура, заснована на принципі подвійного підпорядкування, при якій виконавці підпорядковуються безпосередньо, з одного боку, керівникові свого підрозділу, а з іншого боку – «продуктовому директору».

Для АТП у організаційній системі управління можна виділити три основні блоки управління, що підпорядковуються відповідному керівнику:

- експлуатаційний;
- технічний;
- економічний;

Експлуатаційна служба АТП займається, перш за все, науковою організацією транспортного процесу і ефективним використанням транспортних засобів. Вона визначає можливості для найбільш раціонального здійснення перевезень з найменшими витратами.

Технічна служба АТП приділяє головну увагу питанням підтримки транспортних засобів у технічно справному стані та забезпечення розвитку виробничої бази, а також здійснює керівництво матеріально-технічним постачанням підприємства.

Економічна служба займається обліком наявності коштів, виділених в розпорядження АТП, їх збереження та рівня використання, організує виконання фінансового плану, перевіряє фінансовий стан підприємства, проводить велику оперативну роботу по організації розрахунків з клієнтурою, постачальниками і фінансовими органами, організовує первинний облік витрачання матеріальних ресурсів і грошових коштів.

Таким чином, оптимальна організаційна структура автотранспортного підприємства є однією з умов ефективної його діяльності. При цьому, важливо враховувати, що на всіх рівнях управління керівники виконують не тільки суто управлінські, але і виконавчі функції.

Література:

1. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.

2. Дмитрієв І. А., Шевченко І. Ю. Економіка підприємства: навч. посібник. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 292 с.

3. Економіка підприємств автомобільного транспорту: навч. посібник для самостійної роботи та поточного контролю знань студентів закладів вищої освіти / Дмитрієв І.А., Іванілов О.С., Шевченко І.Ю., Кирчата І.М. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с.